

Inventarizace kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst na území města Ostravy

Ing. Bc. Pavel Valerián, Ph.D.

Vyhodnocení a klasifikace kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných lokalit na území Ostravy

Zhotovitelem předmětné veřejné zakázky byla společnost AQD – envitest, s.r.o. na základě smlouvy o dílo ze dne 19.4.2010.

Celkové náklady na realizaci činily 875 520,- Kč vč. DPH.

Vyhodnocení a klasifikace kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných lokalit na území Ostravy bylo na základě dodatku č.1 ke smlouvě o dílo předáno statutárnímu městu Ostrava 30.9.2010.

Cíl práce

Cílem bylo realizovat inventarizaci kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst a pro každou identifikovanou lokalitu provést hodnocení priority dle MP MŽP č. 14/2008 „Hodnocení priorit – kategorizace kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst“.

Součástí hodnocení, resp. kategorizace lokalit bylo vytvoření tzv. souhrnného formuláře - jednostránkové základní informace o každé lokalitě. V ní jsou přehledně na jedné stránce shrnuty základní údaje o lokalitě, o její ekologické zátěži, o případném procesu odstranění této zátěže a koncepční návrh dalšího postupu.

Použitá metodika

Předmětem inventarizace obecně byla plošně ohraničená místa s kontaminací nebo potenciální kontaminací, zapříčiněnou aktivitami člověka.

Naopak předmětem inventarizace nebyly difúzní zdroje kontaminace, způsobující velkoplošné znečištění složek životního prostředí a dále:

- provozované skládky odpadů,
- dnes již uzavřené skládky, které byly vybudovány, provozovány a uzavřeny v souladu s odpadovou legislativou od roku 1992 dále,
- vypouštění odpadních vod,
- vypouštění důlních vod,

Inventarizace byla řešena ve čtyřech základních fázích:

- revize a studium materiálů,**
- sběr dat včetně terénní rekognoskace jednotlivých lokalit,**
- evidence lokalit a doplnění souhrnného formuláře pomocí nástroje SEKM editor,**
- vyhodnocení a klasifikace priorit jednotlivých lokalit dle MP MŽP č.14/2008.**

Na základě MP MŽP „Hodnocení priorit - kategorizace kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst“ byly lokality členěny do kategorií podle toho, jaký další postup vyžadují.

Výsledky inventarizace

Z dostupných datových zdrojů, mapových podkladů, leteckých snímků a literatury bylo identifikováno a následně zařazeno do inventarizace celkem 230 lokalit.

Tento počet reprezentuje zhruba trojnásobný nárůst počtu kontaminovaných či potenciálně kontaminovaných míst v Ostravě oproti dosud evidovanému počtu lokalit v databázi SEKM - „Systém evidence kontaminovaných míst“.

Sumarizace počtu kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst je uvedena v tab. 1.

Tab. 1: Počet inventarizovaných lokalit na území města Ostravy

Lokality kategorií A – nápravné opatření nutné či žádoucí								
kód priority	počet	% z celku	kód priority	počet	% z celku	kód priority	počet	% z celku
A3.3	6	2,6	A2.3	6	2,6	A1.3	0	0
A3.2	2	0,9	A2.2	10	4,3	A1.2	2	0,9
A3.1	0	0	A2.1	1	0,4	A1.1	14	6,1
A3.0	0	0	A2.0	0	0	A1.0	0	0
celkem	8	3,4	celkem	17	7,3	celkem	16	7,0

Lokality kategorií P – nutný průzkum, resp. monitoring kontaminace											
kód priority	počet lokalit	% z celku	kód priority	počet lokalit	% z celku	kód priority	počet lokalit	% z celku	kód priority	počet lokalit	% z celku
P4.3	4	1,7	P3.3	3	1,3	P2.3	1	0,4	P1.3	0	0
P4.2	24	10,5	P3.2	4	1,7	P2.2	3	1,3	P1.2	1	0,4
P4.1	66	28,8	P3.1	3	1,3	P2.1	2	0,9	P1.1	26	11,3
P4.0	8	3,5	P3.0	0	0	P2.0	0	0	P1.0	3	1,3
celkem	102	44,5	celkem	10	4,3	celkem	6	2,6	celkem	30	13

Lokality kategorií N- bez (významné) kontaminace								
kód priority	počet	% z celku	kód priority	počet	% z celku	kód priority	počet	% z celku
N2.3	0	0	N1.3	0	0			
N2.2	0	0	N1.2	0	0			
N2.1	1	0,4	N1.1	5	2,2	N0.1	0	0
N2.0	0	0	N1.0	35	15,3	N0.0	0	0
celkem	1	0,4	celkem	40	17,5	celkem	0	0

Inventarizací potenciálně kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst na území města Ostravy

Vypracoval: Ing. Bc. Pavel Valerián, Ph.D.

OSTRAVA!!!

Město Ostrava má na svém území celkem 16 lokalit zastoupených v kategorii A1, na kterých je žádoucí provést nápravné opatření. Vysoký počet míst v této kategorii je dán historickou strukturou průmyslu s převahou těžkého průmyslu a těžby černého uhlí (kategorii reprezentují odvaly karbonské hlušiny, případně vysokopecní strusky, odkaliště).

Nejpočetněji zastoupenou skupinou jsou lokality, na kterých je nutné provést průzkum. Jsou zastoupeny kategoriemi P4 a P3 a dohromady čítají 112 lokalit.

Nízký počet lokalit celkem 6 reprezentují místa, kde je nutné sledovat vývoj kontaminace v čase (P2) zahrnující lokality po provedené sanaci s neukončeným postsanačním monitoringem, a lokality, kde nebyla sanace vzhledem k úrovni kontaminace navrhována.

Zbývající zastoupené kategorie představují lokality, na nichž musí existovat institucionální kontrola využití území pro případné změny (P1) a na kterých žádný zásah nutný není (N2 a N1).

Zkušenosti z inventarizace

Inventarizace kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných lokalit na území města Ostravy byla časově a organizačně náročnou aktivitou i přesto, že evidence lokalit a hodnocení priorit byly prováděny podle metodik vydaných MŽP a nebylo nutné tvořit nové. Tím může být za nejnáročnější označena úvodní fáze projektu, kdy se vytvářel seznam zájmových lokalit.

Informace o jednotlivých lokalitách jsou dobře dostupné z veřejných zdrojů, z literatury nebo závěrečných zpráv průzkumů kontaminace, analýz rizika apod. Prakticky jedinou informací, která je součástí evidence a kterou je obtížné získat, jsou náklady na provedení nápravných opatření. Ve veřejně dostupné databázi SEKM mnohdy bývají uvedeny částky nepřiměřené navrženým opatřením. Možnost ověření je velmi malá, neboť tuto informaci považují majitelé lokalit za důvěrnou.

Závěr

Provedená inventarizace přináší městu Ostrava kvalitní informační základnu o kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných lokalitách a o lokalitách typu „brownfield“.

Stává se součástí podkladů pro kvalifikované posuzování nezbytnosti nápravných opatření a rozhodování o regulaci způsobů využívání kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných pozemků v zájmu ochrany zdraví obyvatel a životního prostředí.

Inventarizace a její výsledky jsou přínosné pro poskytování informační podpory zájemcům o rozvoj lokalit typu „brownfield“, o jejich stavu z hlediska kontaminace a o možných komplikacích, které tato kontaminace nebo podezření na ni znamená.

Děkuji za pozornost.

pvalerian@ostrava.cz

599 442 306